

Karar No: 60

Karar Tarihi: 06.03.2014

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI İLKELERİ**

POLİTİKA BAŞLIĞI:

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi bünyesinde yapılan akademik çalışmalar için açık erişim, kurumsal arşivleme, derleme ve dijital koruma.

BAĞLAM:

Eğitim-öğretim, araştırma gibi akademik faaliyetler yapmak üzere 2010 yılında kurulan FSMVÜ, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet edecek, toplumun ve sanayinin ve ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte eğitim vermeyi, araştırmalar yapmayı ve araştırma sonuçlarının mümkün olan en geniş çevrelere sunulmasını ilke edinmiştir.

Akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak, yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına imkan tanıyacaktır. Bu nedenle FSMVÜ, mensuplarına ait akademik çalışmaları mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurmaya karar vermiştir. FSMVÜ Kütüphanesi, üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesinde, uzun dönemli korunmasında ve en geniş şekilde erişime sunulmasında stratejik bir rol oynayacaktır.

POLİTİKA AMAÇLARI:

1. FSMVÜ bünyesinde üretilen akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması.
2. FSMVÜ bünyesinde üretilen akademik çalışmaların mümkün olan en geniş çevrelerde erişime sunulması.

KAPSAM:

Politika amaçlarının birinci maddesine göre; bu politika FSMVÜ tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve FSMVÜ mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. FSMVÜ mensuplarının FSMVÜ dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları istenirse bu arşivde saklanabilir.

Politika amaçlarının ikinci maddesine göre; bir açık erişim platformu geliştirilerek, dağınık ortamda, FSMVÜ Mensuplarının bilimsel makale, bildiri metinleri, proje raporu, ders materyali, tez gibi yayınlarının FSMVÜ Açık Arşivi'ne girebilmesini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

Eğer bir FSMVÜ Mensubunun akademik çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde depolanmışsa, FSMVÜ Açık Erişim Arşivi'nde yeniden saklanmasına gerek yoktur. Ancak, araştırmacının tercih etmesi halinde, söz konusu çalışma FSMVÜ Açık Erişim Arşivi'nde (de) saklanabilir.

TANIMLAR:

FSMVÜ Mensubu: Bu metinde FSMVÜ Akademisyenleri, Personeli ve Öğrencileri "FSMVÜ Mensupları" olarak adlandırılmışlardır.

Açık Erişim: Bir FSMVÜ Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödmeden, engellenmeden, dijital olarak erişebilmeyi ifade eder. Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini içerir.

Akademik Çalışmalar: FSMVÜ Mensuplarının araştırmaları, bildirimleri, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmalarını ifade eder.

Kişisel Arşivleme: FSMVÜ Mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını FSMVÜ Açık Arşivi'nde depolamasını içeren süreci ifade eder.

İLKELER:

FSMVÜ Mensupları, akademik çalışmalarının uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

Her FSMVÜ Mensubunun, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmaların son versiyonları FSMVÜ Açık Erişim Arşivi'nde depolanır. Ambargo vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.

- FSMVÜ Kütüphanesi, açık erişim olarak uygun şekilde yayınlanması için akademik çalışmalarını FSMVÜ Açık Arşivi'nde depolayan FSMVÜ Mensupları ile birlikte çalışır.
- FSMVÜ Kütüphanesi, FSMVÜ Açık Arşivi'nde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesinin ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini koordine eder.

FSMVÜ Mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, bir akademik dergide yayımlanması onaylanmış olan akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi onaylar:

- **Depolama:** Her FSMVÜ Mensubu, yayın tarihinden geç olmamak koşuluyla, hakem değerlendirmelerinden geçerek, akademik bir dergide yayımlanmak için onay almış makalesinin dijital bir kopyasını FSMVÜ Açık Erişim Arşivi'nde depolar,
- **Açık Erişim/Seçimli Gecikmiş Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya ivedilikle açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını "Açık Erişime İvedilikle Sunulması" seçimiyle gerçekleştirmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:
  - Kamuya Açık Erişim
  - Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim (Ambargo süresi 6 (altı) ayı geçmeyecektir.)
- **Lisanslama:** Her FSMVÜ Mensubu, entelektüel katkı sağladığı çalışmasının FSMVÜ Kütüphanesi tarafından işletilecek FSMVÜ Açık Arşivi'nde kamuya açık olarak açık dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her FSMVÜ Mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekelci olmayan, geri alınmaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile FSMVÜ Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.
- **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** FSMVÜ Mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları FSMVÜ Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla FSMVÜ Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı Başyazar depolar.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir:

- FSMVÜ Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumlu olacak ve gerektiğinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.

- FSMVÜ Rektörlüğü, bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük ederek bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir.

FSMVÜ Açık Erişim Danışma Kurulu;

- Rektör veya görevlendireceği Rektör yardımcısı
  - Senato Temsilcisi (1)
  - Edebiyat Fakültesi Temsilcisi (1)
  - Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Temsilcisi (1)
  - Hukuk Fakültesi Temsilcisi (1)
  - İslami İlimler Fakültesi Temsilcisi (1)
  - Güzel Sanatlar Fakültesi Temsilcisi (1)
  - Enstitü Temsilcileri (3)
  - FSMVÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı'ndan oluşacaktır.
- Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekte yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler FSMVÜ Rektörlüğü'ne sunulacaktır.